

Erasmus+

restART for ART Projesi

2020-1-RO01-KA227-ADU-095778
Fikri Çıktı 1
"Kültürel Haritalama"

Avrupa Komisyonu'nun bu yayının üretimine verdiği destek, yalnızca yazarların görüşlerini yansıtan içeriklerin onaylandığı anlamına gelmez ve Komisyon veya Ulusal Ajans içerdiği bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu tutulamaz.

Proje Ortakları

Romanya'dan Koordinatör:
Asociatia "Centrul pentru Dezvoltarea Instrumentelor Structurale" (CPDIS)
E-mail: asociatia_cpdis@yahoo.ro
Web Page: <http://www.cpdis.ro>
Facebook: <https://facebook.com/AsociatiaCpdis/>

İspanya'dan Ortak:
"Academia Postal Tres"
E-mail: info@postal3.es
Web Page: <http://www.postal3.es>
Facebook: <https://www.facebook.com/academiapostal3>

Letonya'dan Ortak:
"Creative minds for Culture"
E-mail: mindsforculture@gmail.com
Web Page: <http://www.mindsforculture.com>
Facebook: <https://www.facebook.com/CreativeMindsforCulture>

Türkiye'den Ortak:
"Belen Kaymakamlığı"
E-mail: belenkaymakamligiab@gmail.com
Web Page: <http://www.belen.gov.tr>
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/belenkaymakamligiprojeofisi>

LETONYA'nın

Kültürel Haritası

Alberta ielums

LV P
429

Veri Analizi Sonuçları

COVID-19 Pandemi süreci hepimiz için zor bir süreç oldu, özellikle yaratıcılıklarını göstermeye devam etme yolları arayan, diğer sanatçılar ile iletişim kurmaya devam etmek ve izleyicilerine herhangi bir bağlayıcı yol ile ulaşmaya çalışan kültürel ve üretim endüstrilerinin temsilcileri için bir hayli zor bir süreç oldu.

Pandemiden önce, çevrimiçi iletişim ve meşguliyet durumlarının canlı olaylara göre daha az etkili olduğu açıktı, ancak uzun bir süre için devam edilecek tek yol da bu oldu. COVID-19'dan önce, çoğu iptal edilen ancak bir kısmı çevrimiçi olarak gerçekleşen, konserler ve sergiler planlanmaktaydı. Yarışmalar da çevrimiçi organize ediliyordu, aynı zamanda sanatçılar dijital sergiler oluşturmak için işbirliği yapıyordu. Müzik, tiyatro ve el sanatları etkinlikleri de çevrimiçi olarak sunuldu. Daha az sayıda da olsa pandemi boyunca, fotoğraf sergileri, el sanatları pazarları, konserler, festivaller, sinema ve tiyatro performansları gibi çeşitli etkinlikler organize edildi.

Katılımcıların çoğu, COVID-19'un performanslarını etkilediğini belirtti, bundan dolayı sanatçıların çoğu yeni duruma uyum sağlama yolları arayışına girdi, fakat araştırma bulguları gösteriyor ki çoğu sanatçı performanslarını canlı olarak icra etmeyi dört gözle bekliyor.

Pandeminin etkilerinin, alışılmış durumlara göre daha yaratıcı bir yola yönelmeye ihtiyaç olduğunu göstermesine rağmen, daha olumsuz olduğu söylenebilir.

Yukarda bahsedilen sonuçlar ve gerçeklerin ışığında, pandemi krizinden olumsuz etkilenen sanatçıların çeşitli destek araçlarını sağlamaya ihtiyacı olduğu sonucuna varılabilir.

Sanatçıların kendilerini ifade etme ve varoluş biçimlerini değişen dijital çevre ve çevrimiçi etkinliklere uyum sağlamaları için, dijital dünyanın izleyici ve takipçilerine daha başarılı bir şekilde uyum sağlamalarına neden olacak genel yeterliliklerini geliştirmeleri çok önemlidir. Sanatçıların, daha sık ve daha kaliteli bir şekilde yer alabilmeleri için ülkedeki sınırlamaları gözlemleyerek var olan koşullarda çevrimiçi ve canlı olarak etkinliklerin nasıl organize edileceğini öğrenmek için rehber ve tavsiyelerden fayda sağlamaları gerekir. Sanatçıların yeteneklerini geliştirmeleri ve diğer sanatçılar ile deneyimler paylaşmaları, yaratıcılıklarına devam etmek ve yeni duruma daha iyi adapte olabilmek için bilgi alışverişinde bulunmak çok önemli bir faktördür. Pandemi koşullarına daha iyi uyum sağlamak amacıyla sanatçıları desteklemek ve uluslararası iletişim fırsatları sağlamak için, bu endüstrinin farklı ülkelerden olan başka temsilcilerinden öğrenmelerini sağlamak için koşullar sunmak çok önemlidir.

Sanatçılara destek sağlarken ve yukarda bahsedilen çözümleri sunarken, bu üretim endüstrisinde mümkün olan en geniş seyirci kitlesine uygun olmaları gerekir.

İSPANYA'nın Kültürel Haritası

Veri Analizi Sonuçları

İspanya'da pandeminin sanat sektörü üzerindeki etkisi korkunç ve büyük sonuçlar doğurdu.

Tüm alt sektörler için güçlü kuralların, bir yandan endüstrinin yeni üretim yolları arama ihtiyacını doğurması, diğer yandan da yürütebilecekleri faaliyetler araması gereken çok sayıda işsiz sanatçının olması. Ancak bu her zaman mümkün olmadı: Sanatçıların %49'u, çoğu ağırlıklı olarak müzik ve çok az da tiyatro gibi sanatlarla bağlantılı olan, internet üzerinden gerçekleştirilebilen herhangi bir canlı etkinlik düzenleyemedi.

Pandemi döneminde insanların %72'si sanatla ilgili bir projede yer aldı.

Bu, insanların toplu projelere katılamadığı veya düzenleyemediği, ancak gerçek bir pazara veya onu yönlendirmenin etkili bir yoluna sahip olmadan yoğun sanatsal çalışmaların bireysel olarak yürütüldüğü veya dijital medya ve internete bağlı olduğu anlamına gelir.

Bu, bir bütün olarak, İspanya'daki sanatçıların gelirlerinin çok güçlü bir düşüşe ya da tamamen kaybolmasına neden oldu.

Bu nedenle sanatsal etkinliklere katılma ya da düzenleme olanakları azalmıştır; pandeminin kuralları insanların katılmasına izin vermedi ve bu nedenle organize de edilemedi. %38'i hava ile ilgili herhangi bir etkinliğe katılmazken, %30'u 1-3 ayda bir gitti.

Bununla birlikte, pandemi döneminde gerçekleştirilen birkaç etkinliğin çoğunda rol alan, ancak pandemi sırasında gerçekleştirilen bu sanatsal faaliyetlerin çoğunu üstlendiği için İspanya'daki müzik sektörünün önemini vurgulamakta; karantina boyunca: yapmayan veya yapamayan sanatçıları görmezden gelirsek şarkı yazmak ve beste yapmak (%14), müzik aleti çalmak (%21), şarkı söylemek (%20), elde edilen yanıtların toplamda %55'ini oluşturuyor ve toplamın üçte ikisi olarak; gerçekleştirilen sanatsal etkinliklerin %67'sini temsil ediyor.

Sonuç olarak, pandemi sırasında büyüyen çevrimiçi etkinliklerin (dijital sanat üretme (%31) ve dijital sergi oluşturmak için işbirliği (%29)) ana hedef ve motivasyonunun müzik sektörü olduğu sonucunu çıkarabiliriz.

Ayrıca film ve görsel-işitsel ürünler sektörünün genel olarak pandemi sırasında gerçekleştirilen faaliyetlerin yanı sıra hem daha geleneksel yönüyle hem de çevrimiçi sergisinde resim ve yazının nasıl bir başkahramanı olduğunu veya ağ ve akış hizmetleri aracılığıyla dağıtılabilen farklı ürünler için komut dosyalarının yazılmasında önemini belirtmek gerekir.

Öyle olmasına rağmen, bu çalışmanın sonucu, pandeminin İspanyol sanat sektörü üzerindeki etkisinin çok olumsuz sonuçları olduğu, binlerce işi yok ettiği, gelirlerini tamamen yetersiz miktarda minimuma indirdiği ve çalışmalarını ortadan kaldırdığı veya durdurduğudur. İspanya'da bu sektörü ve pazarını yapılandırmak için gerekli şirket ve kuruluşların önemli bir bölümüne görev düşüyor.

Bu gerçeğin okunmasından ve etkilenen insanlar tarafından sağlanan sonuçlardan, iki tür tavsiyede bulunmamız gerektiğine inanıyoruz:

- Hem üretim, dağıtım hem de pazar düzeyinde bu sektörde dijitalleşmeyle bağlantılı eğitim girişimlerini artırın.
- Başta müzik olmak üzere mevcut tüm alanlarda yürütülen faaliyetlerin itici gücünden yararlanmak ve sanat sektörünün şampiyonu ve en çok etkilenen alt sektörlerden biri olarak müzik sektörünü destekleyecek girişimler ve faaliyetler oluşturmak, %90'dan fazla aktivite kaybıyla İspanya'daki aktivite.

ROMANYA'nın Kültürel Haritası

Veri Analizi Sonuçları

Romanya'daki kültür sektörü, koronavirüs pandemisinden ciddi şekilde etkilendi. Mart 2020'den sonra kültür kuruluşları ve bağımsız sanatçılar etkinliklerini (sergiler, müzik konserleri, film festivalleri) ertelemeye başladı. Daha sonra, pandemi durumunun uzun vadeli bir sorun haline geldiğini söyleyen daha fazla işaret olduğu için, yeniden planlama, kesinlik olmaması nedeniyle iptallerle sonuçlandı.

Çalışmamız, COVID-19 pandemisi sırasında bağımsız sanatçı sektörü için şaşırtıcı bir şekilde son noktayı koyuyor. Romanya'da ankete katılanların %85'i salgından etkilendi. Beklendiği gibi, en yüksek etki serbest çalışanlar üzerindeydi (katılımcıların %61'i). Çarpıcı bir yüzde 78'i pandemi sırasında herhangi bir etkinlik düzenlemezken, yüzde 67'si herhangi bir sanat dalına katılmadı. Bu rakamlar, sahada güçlü bir olumsuz etki gösteriyor ve en savunmasız kısım (bağımsız sanatçılar ve serbest çalışanlar) en çok etkilenenler arasında.

Çevrimiçi araçlar ve sosyal medya kanalları, pandeminin bağımsız sanatçılar üzerindeki olumsuz etkisini bir dereceye kadar yumuşatmaya yardımcı oldu. Sosyal medyaya uyum düzeyi, özellikle yanıtlayanların nispeten düşük yaş aralığı (çoğunluk 35 yaşın altında) ile iyi karşılandı. Burada Facebook, WhatsApp ve Instagram'ın esas olarak bağımsız sanatçı grupları arasında iletişim kurmak için kullanıldığını, YouTube 'un ise esas olarak tüketicilere sanatsal içerik sunmak için kullanıldığını belirtmekte fayda var. COVID-19 süresince kültürel etkinlik kısmen çevrimdışıdan çevrimiçiye taşındı ve dijital ortam, kültürel eylemin yalnızca tanıtılmasında değil, yürütülmesinde de önemli bir rol üstleniyor.

Ancak, çevrimiçiye kısmi geçiş, bağımsız sanatçılar sektörü üzerindeki olumsuz etkiyi tam olarak telafi etmedi. Pandemi sırasında kamu müdahalesi ve yetkililerin desteği sınırlıydı. Bazı önlemler bir dereceye kadar yardımcı oldu (örneğin, hükümet tarafından desteklenen teknik işsizlik yardımı), ancak iş sözleşmesi dışında farklı bir sözleşme türüyle uğraşan sanatçılara sınırlı erişim sağladı. Romanya'da bağımsız sanatçılar çoğunlukla serbest çalışanlar veya fikri mülkiyet hakları sözleşmesi olarak faaliyet gösteriyorlar ve bu da bu tedbire erişimi zorlaştırıyor. Bu alan için diğer destek önlemleri ve finansman araçları uygulamaya konuldu (örneğin RO-CULTURA), ancak yalnızca 2021'de kullanıma sunuldu.

Veri analizi, Romanya'daki bağımsız sanatçılar sektörünün gelecekteki dengesizlikler için daha iyi tahmin edilebilirlik ve hazırlığa olan ihtiyacını gösteriyor. Bir yandan, daha büyük hedef gruplara ulaşmak için dijital beceriler de dâhil olmak üzere sanatçıların daha iyi hazır olmasını gerektirir. Ayrıca bu krizden çıkarılan ders, bağımsız sanatçı dalları arasında daha iyi bir iletişim ve temsil ihtiyacıdır. Bu, dallar içinde bir tartışma forumunun yanı sıra yetkililere önceliklerini savunmada ortak bir sese yol açabilir. Öte yandan, yetkililer sahada, bir kriz sektörü etkilediğinde daha iyi uyarlanmış destek biçimlerini ve daha hızlı tepki vermeyi düşünmelidir.

TÜRKİYE'nin

Kültürel Haritası

Veri Analizi Sonuçları

Bu araştırmaya, Türkiye'den toplamda 49'u bayan ve 28'i erkek olmak üzere 77 kişi katılmıştır. Katılımcıların yaş dağılımı değerlendirildiğinde, 45-54 yaş aralığında en fazla katılımcının olduğu söylenebilir. 65 yaş üzerinde bayan katılımcı bulunmamaktadır. Katılımcılar en çok müzik ile ilgilenirken en az da grafik tasarımı ile ilgilenmektedir. Müzikten sonra, katılımcılar en çok fotoğrafçılık, el sanatları, dans, resim ve tiyatro ile ilgilenmektedir. Çoğu katılımcı (29) sanat alanındaki çalışma durumunu gönüllü olarak açıklamıştır. Gönüllülerin büyük bir kısmı hayatlarında sanatı sevdiklerini ve sanat ile ilgilenmek istediklerini yansıtmaktadır.

Katılımcılar COVID-19 pandemi sürecinin sanat çalışmalarını olumsuz etkilediğini düşünmektedir. Çoğu katılımcı (49) COVID-19 sürecinde etkinlik organize etmediklerini belirtti. 21 katılımcı pandemi süreci boyunca hiç gelir elde etmediklerini belirtti. Ancak, katılımcıların çoğu (33) sanat ile gönüllü olarak ilgili olduklarını ve bundan dolayı gelir bakımından etkilenmediklerini belirtti.

COVID-19 pandemi sürecinde, katılımcıların yerel etkinliklere katılma oranının erkeklere kıyasla çoğunlukta olduğu görülmektedir. Çoğu katılımcı (44) COVID-19 pandemi süreci boyunca hiçbir etkinliğe katılmamıştır. Ancak, bazı katılımcılar fotoğrafçılık, el sanatları, tiyatro, konser ve müzik etkinliklerine bireysel olarak katılmıştır. Katılımcıların çoğu (46) COVID-19 sürecinde bir müzik aleti çaldıklarını ve el sanatları ile ilgilendiklerini belirtti.

Çoğu sanatçı (%29) COVID-19 pandemi sürecinde diğer sanatçılar ile iletişim kurmak için Instagram ve WhatsApp kullanmaktadır. Bunların %18'i YouTube ve %14'ü Facebook kullanmayı tercih etmektedir. LinkedIn kullanan kimse bulunmamaktadır. Çoğu katılımcı yeniden sanatsal etkinliklerle ilgilidir ve etkinliklere katılmak istemektedir. Ancak, sayıları az da olsa, bazı katılımcılar etkinliklere katılmaya istekli olmadıklarını belirtti. Katılımcıların çoğu (58), düzenlenecek olan Erasmus+ 'restART for ART' projesi hakkında bilgi elde etmek ve projeye katılmak istediklerini belirtti.

Özetle, sanatçıların pandemi süreci boyunca etkinliklere katılmaya devam etmek istedikleri; ama yeni süreçte çevrimiçi etkinlikler düzenlemek yerine var olanlara katıldıkları sonucuna varılmıştır. Buna ek olarak, yeniden sanat etkinliklerine devam etmek istediklerini belirtmelerine rağmen bazı katılımcılar içinden geçtikleri süreçten etkilenerek yeni bir etkinlik yapmak istememektedir. Kısaca, sanatçıların etkinliklerini ve gelirlerini olumsuz olarak etkilemiştir. Ancak, sanat ile yeniden ruhen ilgilenmek isteyip istemediklerini tartışmaktadırlar. Bu araştırmaya dayanarak, aşağıdakiler tavsiye edilebilir:

- Pandemi sürecinin sanat üzerindeki etkilerini anlatan çalışmalar artırılabilir.
- Pandemi sürecinde sanatçıların yaşadığı ekonomik zorluklar desteklenebilir.
- Sanatın çevrimiçi olarak devam etmesine yardım edecek etkinlikler düzenlenebilir.
- Pandemi sonrası, yeni sürece uyum sağlamak amacıyla sanatçılar ve toplum için yeni etkinlikler düzenlenebilir.
- Geniş kapsamlı uluslararası sanat festivalleri, sanat ve toplumu bir araya getiren gücün yardımıyla düzenlenebilir.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Avrupa Komisyonu'nun bu yayının üretimine verdiği destek, yalnızca yazarların görüşlerini yansıtan içeriklerin onaylandığı anlamına gelmez ve Komisyon veya Ulusal Ajans içerdiği bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu tutulamaz.